

การระดมสมองเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยในระยะยาว ครั้งที่ 18
เรื่อง “Conventional กับ Unconventional Education แตกต่างกันอย่างไร”

คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

วันศุกร์ที่ 16 พฤษภาคม 2551

ณ ห้องประชุมสนั่น สุมิตร

อาคารสำนักงานอธิการบดี ชั้น 9

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ผู้ร่วมระดมสมอง

1. นายพารณ	อิศรเสนา ณ อยู่ธยา	ที่ปรึกษามหาวิทยาลัย	
2. รศ. ดร. ไพบุลย์	หังสพฤกษ์	ที่ปรึกษามหาวิทยาลัย	
3. ดร. กฤษณพงศ์	กীরติกร	ที่ปรึกษามหาวิทยาลัย	
4. ดร. ทองฉัตร	หงส์ลดาธรมภ์	นายกสภามหาวิทยาลัย	
5. รศ. ดร. หริส	สุตะบุตร	อุปนายกสภามหาวิทยาลัย	
6. นายปราโมทย์	ไม้กลัด	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ	
7. ศ. ดร. ชัยอนันต์	สมุทวณิช	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ	
8. นายไพบุลย์	วัฒนศิริธรรม	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ	
9. นายธีระพล	พฤกษาท	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ	
10. นายสมประสงค์	บุญยะชัย	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ	
11. นายเกษม	เพชรเกตุ	ผู้แทนนักศึกษาเก่า	กรรมการ
12. รศ. ดร. ไกรวุฒิ	เกียรติโกมล	อธิการบดี	กรรมการ
13. อาจารย์ชัยนรินทร์	จันทวงษ์โส	ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน	กรรมการ
14. รศ. ดร. ชิต	เหล่าวัฒนา	ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน	กรรมการ
15. รศ. ดร. ทิพาพร	อยู่วิทยา	กรรมการจากสภาวิชาการ	กรรมการ
16. รศ. อติศักดิ์	พงษ์พลผลศักดิ์	อาจารย์ประจำ	กรรมการ
17. ดร. วรธนา	เต็มสิริพจน์	พนักงานประจำ	กรรมการ
18. ดร. เกษรา	วามะศิริ	รองอธิการบดีอาวุโสฝ่ายบริหาร	เลขานุการ
19. นางสาวนงลักษณ์	อ่องสุวรรณ	หัวหน้างานการประชุมและพิธีการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
20. รศ. ดร. สมชาย	จันทร์ชานา	รองอธิการบดี	
21. รศ. ดร. วนิดา	พวกุล	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย	
22. รศ. ดร. โสภส	สุวรรณเย็น	รองอธิการบดีวิทยาเขต	
23. ผศ. ดร. บัณฑิต	ทิพากร	รองอธิการบดีฝ่ายแผนและสารสนเทศ	
24. รศ. ดร. อภิชาติ	เทอดโยธิน	รองอธิการบดีฝ่ายการเงินและทรัพย์สิน	
25. ดร. ศศิธร	สุวรรณเทพ	คณบดีคณะศิลปศาสตร์	

26. รศ. ดร. เดช	พุทธเจริญทอง	คณบดีคณะวิทยาศาสตร์
27. ดร. ทิพวรรณ	ปิ่นวนิชย์กุล	รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม
28. รศ. บุษยา	บุญนาค	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาและฝึกอบรมโรงงานต้นแบบ
29. ดร. ผ่องศรี	เวสารัช	สำนักวิจัยและบริการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประเด็นระดมสมองเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัย

เรื่อง “Conventional กับ Unconventional Education แตกต่างกันอย่างไร”

จากการที่นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา อดีตคณบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผู้อำนวยการใหญ่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ได้มีเครือข่ายประสานงานกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ นั้นเมื่อประมาณ 4-5 เดือนที่ผ่านมา School of Education, Radford University VA, USA ได้ส่ง Prof. Kristan A. Morrison ซึ่งเป็นผู้สนใจงานวิจัยด้าน Unconventional Education มาทำวิจัยที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

คุณพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา และคณะได้พา Prof. Morrison ไปดูการศึกษาที่โรงเรียนในเครือข่ายเตรียมอุดมศึกษาหลายแห่งในจังหวัดลำปาง เชียงใหม่ ระยอง จากการที่ Prof. Morrison ได้ศึกษาระบบการศึกษาทั้งที่สหรัฐอเมริกา และประเทศไทยแล้วพบว่าเป็นการยากที่จะเปลี่ยนระบบการศึกษาจากแบบเก่าจึงได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบการศึกษาแบบ Conventional กับ Unconventional ไว้ดังเอกสารแนบท้าย ซึ่งคุณพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา และนางสาวนลิน ตุตติยาพึงประเสริฐ ครูโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาได้นำมาบรรยายสรุปประเด็น ดังนี้

1. การศึกษาที่มีได้กำหนดรูปแบบ (Unconventional Education) เป็นแนวทางการศึกษาที่นักการศึกษาเคยรู้จักอยู่แล้ว ซึ่งมีหลากหลายปรัชญาและวิธีการทางการศึกษา ยกตัวอย่างเช่น Progressivism, Constructionism, Reggio Emilia, Montessori, Waldorf, Existentialism, Humanism และอื่น ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันในรายละเอียดด้านแนวคิดและการปฏิบัติ แต่ก็มีแก่นของแนวคิดและความเชื่อที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่แตกต่างจากการเรียนแบบเก่า หรือ Conventional Education โดยได้นำเสนอความแตกต่างดังกล่าวในรูปแบบของการตอบคำถามเกี่ยวกับการศึกษาใน 5 ประเด็นหลัก ดังต่อไปนี้

1. เราสามารถเรียนรู้ได้อย่างไร?
2. ควรสอนอะไร?
3. ควรสอนอย่างไร?
4. การเรียนเกิดขึ้นที่ไหน?
5. ควรสอนเมื่อไร?

2. นักการศึกษาในระบบ Unconventional ไม่พึงพอใจในระบบการศึกษาแบบเก่า (Conventional) ด้วยเหตุผล ดังนี้

- 2.1 การศึกษาระบบ Conventional ไม่มีประสิทธิภาพ ไร้ประโยชน์และสูญเปล่าในหลายเรื่อง
- 2.2 การศึกษาระบบ Conventional ไม่สะท้อนภาพของชีวิตจริง
- 2.3 การศึกษาระบบ Conventional เป็นตัวทำลายแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

2.4 การศึกษาระบบ Conventional นำไปสู่การเป็นผู้ที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นตลอดเวลา (คิดวิเคราะห์ไม่เป็น) และหยุดชะงักการพัฒนาอัตลักษณ์ของผู้เรียน

2.5 การศึกษาระบบ Conventional ไม่เอาใจใส่การพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียน สนใจพัฒนาแต่ทางด้านวิชาการ

3. กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานทางด้านการศึกษามีผลผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้โดย

3.1 ปรับเปลี่ยนข้อกำหนดของหลักสูตรเดิม การกำหนดจำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนหรือ แม้กระทั่งการวัดประเมินผล (เช่นแบบทดสอบมาตรฐาน)

3.2 มหาวิทยาลัยต่างๆ ควรมีการพิจารณาเกณฑ์การรับนักศึกษาเข้ามหาวิทยาลัยใหม่

3.3 กระทรวงศึกษาธิการต้องลงทุนกับการศึกษาอย่างจริงจัง

3.4 กระทรวงศึกษาธิการต้องส่งเสริมสนับสนุนครูอย่างต่อเนื่องให้ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานใหม่ ไม่ใช่เพียงแต่สั่งให้พวกเขาทำงานในกระบวนการใหม่โดยที่ไม่ได้สนใจช่วยเหลือหรือสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และคาดหวังว่าจะได้รับผลงานที่ดีได้โดยอัตโนมัติ

3.5 ต้องประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ Unconventional Education ให้แก่สาธารณชนเพื่อให้เกิดการยอมรับในสังคม

สรุปประเด็นอภิปราย

Unconventional Education : โรงเรียนดรุณสิกขาลัย

โรงเรียนดรุณสิกขาลัยได้จัดการเรียนการสอนแบบ Unconventional และเป็นหลักสูตร 2 ภาษา ในขณะที่ระบบการศึกษาของประเทศไทยเป็นแบบ Conventional ดังนั้นที่ประชุมจึงสนใจว่านักเรียนมีช่องทางการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยอย่างไร

เนื่องจาก Unconventional Education เป็นระบบการศึกษาแบบใหม่ที่เน้นการปฏิบัตินักเรียนต้องสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำและสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ครูต้องเอาใจใส่ในตัวนักเรียนอย่างมาก ต้องร่วมเรียนรู้ไปกับนักเรียน ครูจึงต้องได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ ต้องใช้อัตราส่วนครูต่อนักเรียนต่ำ เช่น 1:4 ทำให้ค่าใช้จ่ายสูง ค่าเล่าเรียนแพงกว่าโรงเรียนทั่วไป เพราะเป็น bi-lingual แต่เป็นเพียง 1/2 ของ International School ปัจจุบันโรงเรียนดรุณสิกขาลัยโดยคณะผู้บริหารนำโดย คุณพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา ได้เอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ได้ผลตามเป้าหมาย ซึ่งก็ได้ผลดีดังที่ได้ Present ผลงานในที่ประชุมทราบ แต่ในอนาคตคณะผู้บริหารเปลี่ยนไปจะยังคงรักษาสถานะให้ดีเหมือนเดิมได้อย่างไร นั้น คุณพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา ได้กล่าวโดยสรุปว่าได้เตรียมพัฒนาบุคลากร และทำ Succession plan ไว้พร้อมแล้ว ที่สำคัญที่สุดคือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป ดรุณสิกขาลัย เริ่มมีรายได้มากกว่ารายจ่ายแล้วก็จะสามารถยืนอยู่บนขาของตัวเองได้ และคุณพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

1. การศึกษาระบบใหม่ (Unconventional) เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถพัฒนาศักยภาพได้ตรงตามความสามารถ ความชอบของตนเอง แต่จะหาที่ศึกษาต่อในระบบเดียวกันยาก คุณพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา จึงได้เสนอเรื่องให้กระทรวงศึกษาธิการปรับระบบการศึกษาใหม่เป็น 2 ระบบคือ Conventional และ Unconventional ซึ่งจะต้องปรับเปลี่ยนหลายเรื่องให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนตามวิธี Unconventional ดังนี้

1.1 ปรับหลักสูตรให้อื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนตามวิธี Unconventional Education

1.2 ปรับระบบและวิธีการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

1.3 ปรับระบบการวัดผล

2. โรงเรียนตรุณสิกขาลัยสอนหลักสูตร 2 ภาษา และเรียนแบบ Unconventional Education มาตั้งแต่ต้นจึงไม่สามารถสอบ O-Net ได้ ครูจึงได้หาวิธีการที่จะให้นักเรียนเข้ามหาวิทยาลัยได้ โดยสอบเทียบตามหลักสูตร IGCSE คือสอบ O-Level ซึ่งนักเรียนจะเลือกสอบวิชาที่สนใจ 5 วิชา และสอบเมื่อเขามีความพร้อมสามารถเก็บสะสมผลไว้ได้ ถ้าสอบครบ 5 วิชาจะสามารถเทียบวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของกระทรวงศึกษาธิการได้ ผลการสอบปรากฏว่านักเรียนโรงเรียนตรุณสิกขาลัยที่ทำการเรียนการสอนแบบ Learner centered learning ก็สอบผ่าน National Test ป.3 ป.6 ม.3 ได้ในเกณฑ์ดี

นักเรียนโรงเรียนตรุณสิกขาลัยที่สนใจด้านศิลปวัฒนธรรมจบ ม.6 แล้วสามารถเรียนต่อได้ที่สถาบันนาฏศิลป์ของโรงเรียนรุ่งอรุณซึ่งมีการสอนด้านศิลปะ ดนตรี พุทธศาสนา ในระดับมหาวิทยาลัยส่วนนักเรียนที่สนใจด้านวิทยาศาสตร์ – เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์สามารถเข้าศึกษาต่อได้ที่ มจร. แต่ด้านแพทย์ยังพยายามสร้างสัมพันธ์กับคณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่

ขณะนี้ มจร. กำลังทำโครงการต่อยอดกับโรงเรียนตรุณสิกขาลัย โดยค่อย ๆ ปรับเปลี่ยน เพราะมหาวิทยาลัยนักศึกษาเยอะแต่อาจารย์น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องปรับเปลี่ยน mindset ของอาจารย์ หากผู้เรียนสามารถเรียนในระดับปริญญาตรี – โท - เอกในลักษณะสหสาขาวิชา ข้ามคณะข้ามสายวิชาให้ได้ ความรู้ตรงตามความต้องการของตลาดก็จะทำให้ มจร. มีชื่อเสียงมากขึ้น

3. ในอนาคตโรงเรียนตรุณสิกขาลัยจะยังคงรักษาสถานะได้ดีขึ้นเรื่อย ๆ เพราะได้มีการเตรียมวางแผนพัฒนาบุคลากรไว้แล้วทั้งด้านผู้บริหารและครูที่จะสานต่อ มีการพัฒนาครูพันธุ์ใหม่ของตรุณสิกขาลัยเอง และโรงเรียนในเครือข่ายต่อยอดไปเรื่อย ๆ ตรุณสิกขาลัยมีการสร้างเครือข่ายกับต่างประเทศ เช่น MIT Radford University, Ohio State University จะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันโดยส่งครูมาช่วยสอน และแลกเปลี่ยนเด็กนักเรียน

สำหรับงบประมาณ จากการลงทุนในระยะ 6 ปีแรกยังไม่คุ้มทุนแต่ปีต่อไปจะเริ่มมีรายได้มากกว่ารายจ่าย ค่าเล่าเรียนของโรงเรียนตรุณสิกขาลัยค่อนข้างแพงเพราะเป็น bi-lingual แต่โรงเรียนอื่นที่สอนในระบบ constructionism ที่เป็นเครือข่ายกัน คือโรงเรียนบ้านสันกำแพง ซึ่งจัดการเรียนการสอนตามสภาพภูมิสังคมของที่เชียงใหม่ ลูกคนที่สามล้อ ขายไถอย่าง ตำส้มตำก็เข้าเรียนได้เพราะเป็นโรงเรียนของรัฐ

4. จากการที่โรงเรียนตรุณสิกขาลัยเน้นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการเรียนเป็นภาษาอังกฤษมีครูต่างชาติจำนวนมาก โรงเรียนตรุณสิกขาลัยจึงได้สมัครเข้าเป็นเครือข่ายของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ เป็นศูนย์จัดสอบ A-Level O-Level เช่นเดียวกับ British Council ซึ่งเด็กไทยสามารถสอบได้มากกว่าวิชาว่าเพราะได้อาศัย Lab ของ มจร.

นอกจากนี้ คุณพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา ได้แนะนำให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยรู้จัก computer ราคาถูก OLPC ที่ทันสมัย พร้อม Solar Cell ขนาดเล็กพกพาสะดวก ประหยัดพลังงาน ซึ่งจะแจกครูและนักเรียนให้ทดลองใช้โดยให้ครูและนักเรียนทุกคนทำ Action Research ว่าเมื่อใช้ OLPC แล้วจะช่วยทำให้การเรียนรู้นี้มีประสิทธิภาพดีขึ้นและเด็กมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปอย่างไร โดยมีอาจารย์และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มจร. ช่วย support ด้านเทคนิคและร่วมเรียนรู้ไปด้วยกัน

Unconventional Education : มจร.

ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร ที่ปรึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี อภิปรายว่า

1. ปัจจุบันภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มจร. ได้ปรับการเรียนการสอนเป็น Project Based Learning ตั้งแต่ ปี 1 – ปี 4 แล้ว ถึงแม้จะไม่ใช่ Unconventional ทั้งหมดแต่ค่อนข้าง Unconventional เป็นที่ทราบแล้วว่าการศึกษาด้านแพทย์ใช้ระบบ Unconventional Education มานานแล้วแต่ในด้านวิศวกรรมศาสตร์ทำได้ยาก จากการที่ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ มจร. ได้นำร่องสอนแบบ Unconventional ทำให้ทราบว่านักศึกษาที่ชอบเรียนในระบบนี้ ดังนั้นจึงควรขยายระบบนี้ไปยังคณะ ภาควิชาอื่น ๆ

จากการสอบ O-Net ของนักเรียนโรงเรียนดรฺณสิกขาลัยก็สามารถทำได้คะแนนดีคิดว่านักเรียนเหล่านี้คงไม่ได้ฉลาดกว่านักเรียนอื่นทั่วไป แต่ได้รับการสอนในระบบ Unconventional ทำให้สามารถเรียนรู้พัฒนาศักยภาพของตนเองได้ จึงควรสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยสอนในระบบ Unconventional โดยชักจูงอาจารย์ใหม่ ๆ เข้าร่วมโครงการโดยในระยะแรกอาจทำบางส่วน เช่น จัดสอนโปรแกรม Individual Based Learning ทำให้เป็นโปรแกรมเฉพาะบุคคล นักศึกษาไม่ต้องเรียนเหมือนกัน ที่เดียวกัน สิ่งที่สำคัญต้องเปลี่ยนวิธีการสอน มหาวิทยาลัยต้องพยายามส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ใหม่ทำเป็นบางวิชา ปรับระบบการศึกษาที่ไม่ต้องเป็น Unconventional ทั้งหมด ถ้าโปรแกรมไหนทำจะได้รับความคุ้มค่าต่อหัวนักศึกษา และอาจารย์ต่อนักศึกษามากกว่าปกติ

ผลการศึกษาไม่ได้กำหนดให้มีผลสัมฤทธิ์เท่ากัน แต่กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องผ่านจึงจะสำเร็จการศึกษาได้

2. ปัจจุบัน มจร. มีโครงการ 2B-KMUTT และโครงการเพชรพระจอมเกล้า ซึ่งรับนักศึกษาโดยวิธีสัมภาษณ์ พิจารณาผลงานประกอบ (Portfolio) ผลการเรียน พฤติกรรม และความถนัดของนักเรียน มิใช่คัดเลือกนักเรียนโดยการสอบ Entrance ซึ่งสอดคล้องกับ Unconventional Education นอกจากนี้ โครงการนอกมหาวิทยาลัยเช่น โรงเรียนวิทยาศาสตร์ที่ได้รับทุนจากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสภาอุตสาหกรรมก็ได้เน้นให้ใช้ระบบการเรียนการสอนของโรงเรียนดรฺณสิกขาลัยเป็นต้นแบบ นักเรียนเหล่านี้สามารถเข้ามาศึกษาต่อในภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ มจร. ได้เพราะมีระบบรองรับแล้ว แต่จะเข้าศึกษาที่อื่นค่อนข้างลำบาก

นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งชมผลงานของโรงเรียนดรฺณสิกขาลัย โดยเฉพาะเรื่อง Unconventional Education ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติ เป็นการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ปัจจุบันนายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม มีภาระที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรในระดับผู้ใหญ่จึงสนใจจะนำวิธีการไปประยุกต์ใช้กับการสร้างหลักสูตรพัฒนาบุคลากรที่เป็นผู้ใหญ่ เช่นผู้นำชุมชน ผู้นำในสังคม การศึกษาต่าง ๆ ซึ่งต้องพัฒนาแบบบูรณาการ โดยจะขอรับคำแนะนำ เอกสาร หรือบุคลากรไปช่วยในโอกาสต่อไป

คุณพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา แจ้งว่า OLPC Foundation มาขอจัดสัมมนา OLPC workshop ระหว่างวันที่ 28 กรกฎาคม – 1 สิงหาคม 2551 ที่อาคาร Innovative Learning Institute (ILI) ของ มจร. โดย OLPC Foundation จะเชิญเครือข่ายในประเทศเขมร เวียดนาม ศรีลังกา มองโกเลีย เป็นต้น มาเข้าประชุมร่วมกับผู้แทนของประเทศไทย และ Prof. Nicholas Negroponte รับจะเป็น Keynote speaker เรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง Technology กับการศึกษาของโลกยุคใหม่ ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2551 จึงเรียนเชิญมาเพื่อทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อน ส่วนวันเวลาและสถานที่ที่แน่นอนจะเรียนให้ทราบภายหลัง

ประเด็นเชิงนโยบาย

ที่ประชุมเห็นคุณค่าของ Unconventional Education และ มจร. ก็สนับสนุนการเรียนรู้แบบ Constructionism พร้อมทั้งมีโรงเรียนตรุณสิกขาลัยซึ่งเป็นโรงเรียนของ มจร. ที่ผลิตนักเรียนจากระบบ Unconventional Education แล้ว มจร. ควรต่อยอดพัฒนาหลักสูตรในสาขาวิศวกรรมศาสตร์อย่างน้อย 1 หลักสูตรเป็นโครงการนำร่อง พร้อมทั้งควรมีการวิจัยวัดผลระหว่างการรับนักเรียนจากระบบ Conventional เข้ามาศึกษาต่อในระบบ Unconventional กับการรับนักเรียนจากระบบ Unconventional เข้ามาศึกษาต่อในระบบ Unconventional ว่าต่างกันอย่างไร ทั้งนี้ต้องหาวิธีการเปลี่ยน Mindset ของคณาจารย์ซึ่งต้องมี Change Agent ที่เข้มแข็ง
